
RINGEBU FJELLSTYRE
MØTEBOK

Møtested: Rådhuset
Møtedato: 28.3.2023
Arkiv nr.: 421.1
Sak nr.: 13/23
Saksbehandler: Paul Nilsen

DRIFTSPLAN FOR ELG 2023 – 2026

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forslag til driftsplan for elg 2023 – 2026

Vedlegg 2. Kommunale mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning i Ringeby kommune

Vedlegg 3. Statistikk og målsetninger for elgbestanden i statsallmenningene

Saksframlegg:

Bakgrunn

Forrige driftsplan for elg gikk ut i 2021, men ble etter avtale med kommunen forlenget ut 2022 i påvente av en beitetakst i Vekkom, Brekkom og Fåvang (VBF) utmarkslag, slik at alle bestandsplanene i kommunen skal være synkronisert og samkjørt, og med fire års varighet. I forbindelse med revidering av planen er det gjennomført møter med nabovald i Ringeby og Øyer, hvor det har vært utveksling av statistikk og erfaringer fra forrige driftsplanperiode, og vært diskutert forvaltning i kommende periode.

Dokumentet «Kommunale mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning i Ringeby kommune» (vedlegg 2) beskriver de overordnede målene for hjorteviltforvaltningen i Norge, slik de er nedfelt i forskrift om forvaltning av hjortevilt (FOR-2016-01-08-12).

Ringeby kommune har summert opp status i forrige bestandsplanperiode, og satt følgende målsettinger for kommende periode:

Parameter	Status 2018-2022 (gjennomsnitt)	Mål 2023-2026
Sett elg pr. jegerdag	0,54	< 0,5
Ku pr. okse	1,71	1,3-1,8
Kalv pr. ku	0,51	> 0,50
Kalv pr. kalvku	1,06	> 1,10
Slaktevekt kalv samlet	56 kg	62 kg
Slaktevekt åringer samlet	115 kg	125 kg

Kommunen oppfordrer rettighetshaverne til følgende:

- Ha en høy andel kalv i uttaket – minimum 50 % kalv/ungdyr
- Ta ut små dyr og spare de store produktive dyrene
- Ta ut dyr i områder med store beiteskader på skog og innmark, samt dyr som oppholder seg nært veg, jernbane og boligfelt

Videre beskriver kommunen hvilke krav som bestandsplanene skal oppfylle:

- Fire års varighet – kommunen kan dispensere ved spesielle årsaker
- Inneholde konkret målsetting for bestandsutvikling og plan for den årlige avskytingen i antall dyr, fordelt på alder og kjønn
- Rutiner for innsamling/rapportering av bestandsdata, herunder kjever og Hjorteviltregisteret
- Overholde følgende frister:
 - For elg, hjort og rådyr skal valdansvarlig representant rapportere årlig fellingsresultat til kommunen innen 14 dager etter endt jakt.
- Kontaktinformasjon for valdansvarlig representant
- Rettighetshaverne skal vurdere sin bestandsplan opp mot andre bestandsplanområder innenfor samme årsleveområde.
- Bestandsmål og avskytingsstrategi skal være i samsvar med andre bestandsplaner i samme årsleveområde.

Bestandsvurderinger

Med bakgrunn i historiske fellingsresultatene og ”Sett elg”-data ser vi at antall dyr i bestanden og fellingene er redusert i forhold til toppårene på slutten av 90-tallet og rundt år 2000. I perioden 2005-2011 ble det felt mellom 54 og 61 dyr hvert år. Etter den tid har fellingstallet gått ned til bunnivået på 23 dyr i 2016, mens antall fellinger i siste bestandsplanperiode har ligget mellom 27 og 36 dyr (30 dyr pr. år i snitt).

Vektutviklingen for elg i både Ringeby og i Innlandet har over tid vist en nedadgående trend, og den samme tendensen har det vært i statsallmenningene. Årsaken til denne utviklingen er sannsynligvis sammensatt og påvirket av mange faktorer, men uansett er det viktig at elgbestandene er tilpasset beitegrunnet. Det har ikke vært utført beitetaksninger i statsallmenningene, men beitetaksten i VBF i 2022 viste at beitetrykket fortsatt er høyt, til tross for en reduksjon i elgbestanden, og det ble anbefalt å holde elgbestanden på dagens nivå i det meste av området. I og med at statsallmenningene grenser til VBF, er det naturlig å ha denne konklusjonen med seg når det skal settes mål for bestandsutviklingene i statsallmenningene.

I de østlige delene av statsallmenningene vil elgforvaltningen i Stor-Elvdal ha stor påvirkning, og her har det vært lang jakttid og høye kvoter i en lengre periode. Dette må også tas hensyn til i forvaltningen i statsallmenningene.

Målsettinger i ny plan

I utarbeidelsen av driftsplan for statsallmenningene 2023 -2026 er både nasjonale og kommunale målsettinger og retningslinjer innarbeidet/hensyntatt. I tillegg er det satt opp egne målsetninger for bestandsutviklingen innenfor statsallmenningen. Målsetningene fra forrige planperiode videreføres i all hovedsak i kommende periode.

Kvot

I siste periode hadde fjellstyret en kvote på totalt 200 dyr. I snitt ble det felt 30 dyr i året (mellom 27 og 36 pr. år), og fellingsstatistikken finnes i vedlegg 3. Med bakgrunn i dette, og med målsetting om å holde dagens nivå på bestanden, søkes det i kommende periode på 40 dyr i året, totalt 160 dyr i perioden. Fordelingen av kvoten på ulike kategorier dyr videreføres i all hovedsak i kommende periode. Det er foreslått en enklere definisjon av småokse (inntil 6 tagger), som vil være enklere for jegerne å forholde seg til under praktisk jakt.

Jakttid

Gjennom siste driftsplanperiode har jakten i statsallmenningene blitt forlenget til 15.11. hvert år. Det er hensiktsmessig at jakta avsluttes i statsallmenningene samtidig med nabo-bestandsplanområdene, og fjellstyret har fått tilbakemeldinger fra våre naboer om at man ønsker å avslutte jakta 31.10. Samtidig må man å ha muligheten for å forlenge jakta, hvis noe uforutsett skulle skje tidligere i jakta (snø/værforhold, evt. ulv i terrengene over lengre tid, eller andre særskilte forhold som har gjort jakta vanskelig).

Priser og tilleggsavgifter

Saksbehandler foreslår å ta inn i planen at kilosprisen skal reguleres etter konsumprisindeksen (89,- kr pr. kg i 2023).

Gjennom forrige planperiode har det vært fakturert halv pris for lette dyr (kalv under 45 kg, ungdyr under 90 kg og eldre dyr under 140 kg), for å stimulere til uttak av små dyr som har mindre verdi for bestanden enn større dyr. Under praktisk jakt i en elgbestand som ikke har spesielt stor tetthet av elg, slik situasjonen er i statsallmenningene, er det tvilsomt om jegerne har særlig mange muligheter for å velge om man skal felle store eller små dyr. Sannsynligvis feller jegeren dyret uansett størrelse, så lenge laget har dyret på kvota. Av den grunn vurderer saksbehandler at halv pris på lette dyr ikke virker særlig effektivt som insentiv for å felle små dyr i statsallmenningene, og at dette ikke trenger å videreføres i neste planperiode. Små kalver, dvs. kalver under 40 kg, har imidlertid en begrenset verdi både for bestanden og for jaktlagene. Det foreslås derfor at disse kun faktureres med fellingsavgiften, og at jaktlaget får en ny kalv på kvoten.

Tilleggsavgifter ved feilskyting ble ikke økt i forrige planperiode, og foreslås økt med 5,- kr, for å gi en tilstrekkelig forebyggende effekt.

Vedtak:

Ringebu fjellstyre vedtar vedlagte forslag til driftsplan for elg for årene 2023 – 2026, og oversender planen til Ringebu kommune for godkjenning.

Enstemmig vedtatt som innstilt.

Kopi:

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor
Jaktlag med gjeldende kontrakt
Statskog SF